

Projekt

z dnia 15 czerwca 2023 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA IMIELIN**

z dnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia sprzeciwu wobec rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 roku, poz. 40 z późn.zm.)

**Rada Miasta Imielin
uchwała:**

§ 1.

Wyrazić stanowczy sprzeciw wobec przygotowanego rządowego projektu ustawy z dnia 5 maja 2023 roku (druk sejmowy nr 3238) o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw.

§ 2.

Uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w § 1 stanowi Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Niniejszą uchwałę przekazuje się Prezydentowi RP, Marszałkowi Sejmu RP, Marszałkowi Senatu RP, Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, Ministrowi Klimatu i Środowiska, Posłom i Senatorom RP z terenu województwa śląskiego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Imielin.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 6.

Wnosi: Burmistrz Miasta Imielin

**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**

Jan Chwiędacz

RADCA PRAWNY

mgr Jacek Jędrzycka
(Kt - 1875)

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Imielin

z dnia czerwca 2023 r.

Uzasadnienie

W maju bieżącego roku do Sejmu RP skierowany został rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, który przewiduje istotne zmiany przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633). W uzasadnieniu projektu nowelizacji wskazuje się, że celem proponowanych zmian jest m.in.:

- I. ochrona złóż kopalin,
- II. wprowadzenie instrumentów prawnych związanych z transformacją energetyczno-klimatyczną,
- III. liberalizacja i uporządkowanie przepisów regulujących działalność prowadzoną na podstawie Prawa geologicznego i górniczego,
- IV. usprawnienie działalności organów nadzoru górniczego,
- V. zmiana przepisów regulujących działalność państwowej służby geologicznej.

Przedstawione zmiany przepisów wzbudziły obawy i oburzenie w środowisku samorządowców, z uwagi na wysoce niepokojące konsekwencje rozwiązań prawnych zawartych w projekcie nowelizacji. Zamierza się bowiem wprowadzić nowe regulacje, które nie tylko bardzo znacząco ingerują we władztwo planistyczne gmin, na obszarze występowania złóż kopalin, ale również wprowadzają wprost zakaz zabudowy nad złożami, które na podstawie decyzji administracyjnej zostaną uznane za strategiczne. Co istotne, bez kompensacji strat w formie odszkodowania. Proponowane przez Rząd zmiany w ww. ustawie godzą w istotę samorządu terytorialnego, interes społeczności lokalnych, prawa właścicieli nieruchomości oraz naczelne zasady ochrony środowiska będącego dobrem wspólnym wszystkich obywateli, w tym ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju.

Projekt nowelizacji budzi wątpliwości co do zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Samodzielne kształtowanie gospodarki przestrzennej, tzw. władztwo planistyczne gminy, jest jednym z jej podstawowych kompetencji. Ponadto samodzielność gminy podlega ochronie sądowej, co wynika wprost z Konstytucji RP. Proponowane zapisy naruszają prawa samorządów, gdyż przyznają przymiot strony wyłącznie podmiotowi, na rzecz którego zatwierdzono dokumentację geologiczną lub dodatek do dokumentacji geologicznej. Oznacza to, że przy przeprowadzaniu postępowania o wydanie decyzji o uznaniu złoża za strategiczne organ geologiczny nie tylko nie będzie musiał uwzględnić jakichkolwiek innych czynników środowiskowych na obszarze występowania złoża, ale gmina w żaden sposób na etapie postępowania administracyjnego nie będzie mogła zakwestionować ustaleń organu oraz zaskarżyć jego decyzji. Przewidziana w nowelizacji możliwość wydania wyłącznie niewiążącej opinii przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jest fikcją, a nie traktowaniem gminy jak strony w postępowaniu. Zaburza to proces sprawowania władzy, zarządzania podległymi terenami, planowania i realizacji strategii rozwoju przez jednostki samorządu terytorialnego. Proponowane zmiany jednoznacznie dają przedsiębiorcom górniczym korzyści w kwestii dostępności do złóż węgla. Godzi to w konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju, gdyż przyznaje zdecydowany prymat interesowi gospodarczemu przedsiębiorców zajmujących się wydobywaniem węgla, ponad interesem samorządu terytorialnego, społeczności lokalnych, właścicieli nieruchomości, a także wspólnym interesem wszystkich obywateli polegającym na ochronie środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego.

Definicja złoża strategicznego została skonstruowana w sposób, który pozwala uznaniowo, centralnym organom geologicznym, objąć każde złożo w Polsce takim charakterem, bez możliwości weryfikacji. Co istotne, złoża te z przyczyn ekonomicznych, społecznych, zmian w technologiach w pozyskiwaniu energii, być może nigdy nie zostaną eksploatowane. Planowane zmiany zakładają „zamrożenie gruntów”, pod którymi zostanie określone złożo strategiczne, doprowadzając do zablokowania jakichkolwiek inwestycji na tym obszarze, bez uwzględnienia polityki rozwoju gminy. Kluczowym problemem z tym związanym, który nie może zostać zaakceptowany, jest wprowadzenie zakazu zabudowy nad złożami bez możliwości ubiegania się o odszkodowanie, czy jakkolwiek formę kompensacji.

Na terenie miasta Imielin udokumentowane zostały liczne złoża: węgla kamiennego (złoża: Ziemowit, Łędziny, Imielin – Południe, Dąb i Imielin - Północ), metanu, oraz kruszyw drogowych i budowlanych (dolomitów i wapieni). Należy zatem stwierdzić, że funkcjonowanie miasta Imielina jest ściśle powiązane z prowadzoną i perspektywiczną działalnością górniczą. Największym zagrożeniem dla terenu miasta byłaby eksploatacja złoża Imielin – Północ, które zostało udokumentowane na wschód od złoża Ziemowit i na północ od złoża Imielin- Południe. Od roku 2020 władze samorządowe wraz z organizacjami ekologicznymi przeciwstawia się wydaniu koncesji na wydobycie węgla z przedmiotowego złoża. Złoże Imielin Północ, gdzie o koncesję ubiega się Polska Grupa Górnicza (zwana dalej: PGG), miałoby być polem rezerwowym dla istniejącej kopalni Piast-Ziemowit. Postępowanie w sprawie tej koncesji jest aktualnie zawieszono w związku z decyzją Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (zwany dalej: GDOŚ), który uchylił tzw. decyzję środowiskową w sprawie tego przedsięwzięcia. GDOŚ w listopadzie 2020r., po trwającym niemal dwa lata postępowaniu odwoławczym, uchylił w całości decyzję Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (zwany dalej: RDOŚ) o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia pod nazwą *Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża Imielin-Północ*. Do chwili obecnej PGG nie uzyskała nowej decyzji środowiskowej.

Kierując się dbałością o dobro lokalnej społeczności, mając na uwadze rozwój Miasta Imielin, Rada Miasta Imielin wyraża stanowczy sprzeciw wobec przygotowanego rządowego projektu ustawy z dnia 5 maja 2023 roku, nie godząc się z ograniczeniem praw jednostek samorządu terytorialnego, wynikającym z projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw.

**BURMISTRZ MIASTA
IMIELIN**

Jan Chwiedacz